

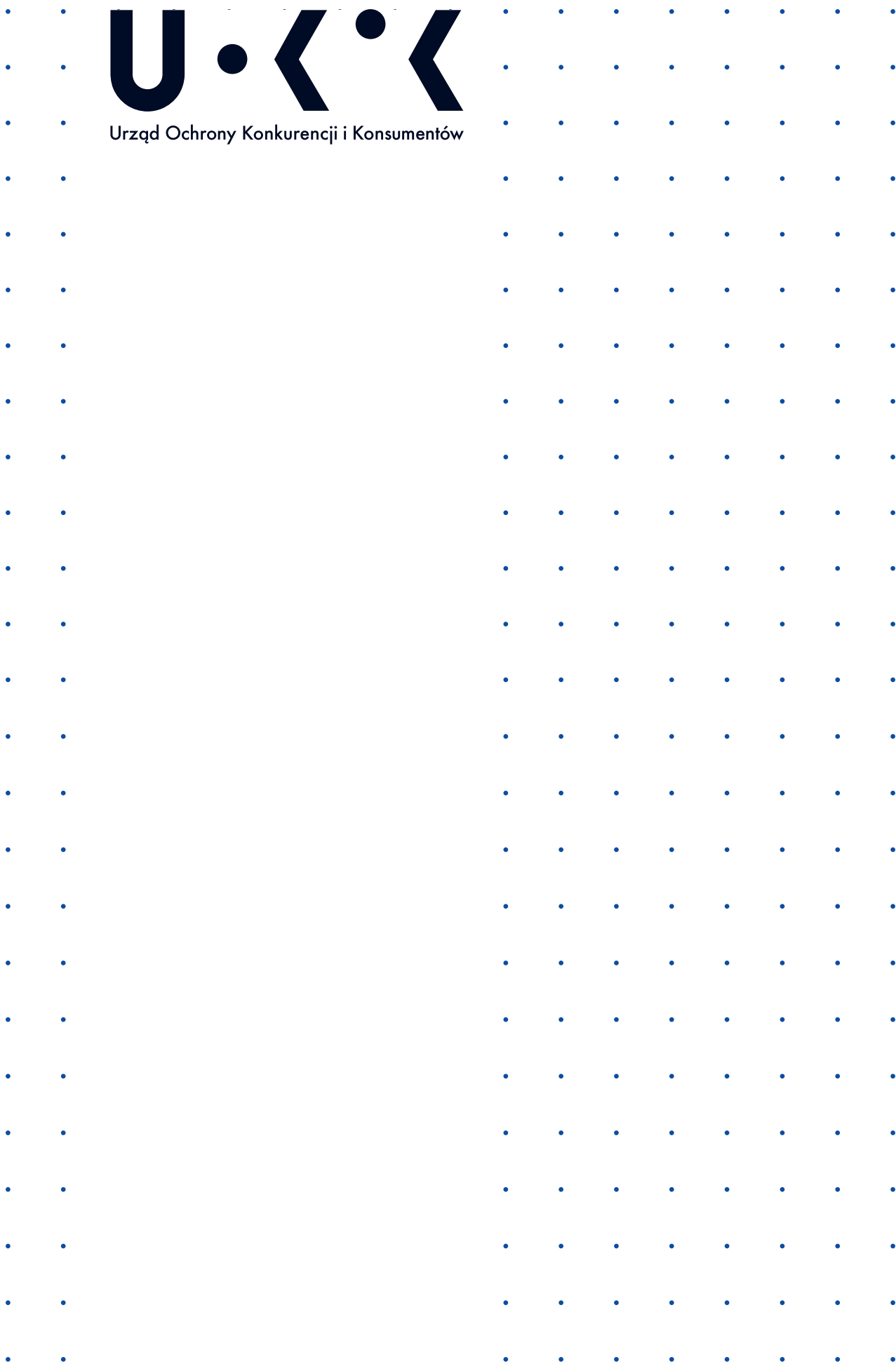

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

USŁUGI WODOCIĄGOWO-
KANALIZACYJNE
GDZIE PO POMOC?

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Masz problem związany z usługami dostawy wody lub odprowadzania ścieków?

Podpowiadamy, gdzie powinieneś zwrócić się po pomoc.

Do UOKiK wpływa wiele skarg dotyczących problemów na rynku wodociągowo-kanalizacyjnym.

Większość z tych spraw nie leży w kompetencji Prezesa Urzędu.

Dlatego opublikowaliśmy zestawienie, które będzie pomocne w rozwiązaniu problemów związanych z usługami dostawy wody lub odprowadzania ścieków. Przygotowaliśmy 14 najczęstszych problemów wraz ze sposobem załatwienia sprawy.

Problem

Wysokość cen i stawek opłat taryfowych za dostawę wody i odprowadzanie ścieków

Sposób rozwiązania sprawy

Od roku 2018 Prezesa UOKiK nie posiada kompetencji do kwestionowania wysokości cen i stawek opłat za dostawę wody i odprowadzanie ścieków. W związku z powyższym z problemem należy wystąpić do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Jeżeli dyrekcje regionalne nie chcą podjąć działań należy zwrócić się do organu wyższego stopnia Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zgodnie z przepisami Rozdziałów 5 A i 5 B (art. 27a – 27 f ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz.2028–dalej„ustawyzbiorowymzaopatrzeniu”)od roku 2018 organem regulacyjnym naszerokorozumianym rynku wodociągowo-kanalizacyjnym jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Stosownie do art. 24b ust. 1 tej ustawy taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków zawierająca ceny i stawki opłat jakie płacą odbiorcy

za te usługi podlega zatwierdzeniu przez organ regulacyjny.

Zgodnie z art. 42 c ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w przypadku kiedy wynik oceny, weryfikacji lub analizy wniosku taryfowego, jest pozytywny, organ regulacyjny zatwierdza taryfę w drodze decyzji.

Stosownie do art. 27 c ust. 2 ww. ustawy organem wyższego stopnia w sprawach decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w stosunku do organu regulacyjnego jest Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, a nie Prezes UOKiK.

Zatwierdzone taryfy obowiązują przez okres 3 lat, a nie jak wcześniej 1 roku. Ponieważ zgodnie z art. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu - zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy sugerowane jest powiadomienie o problemie również Rady Gminy oraz wójta/burmistrza/prezydenta.

•
•
•
•
•
•
•
•
•
•
• •

Problem

Zasady ustalania ilości zużytej wody przez spółdzielnie mieszkaniowe/wspólnoty/ zakłady gospodarki komunalnej w przypadku nieposiadania przez odbiorców wodomierzy lokalowych (przy punktach czerpalnych). Ustalanie ilości świadczonych usług następuje najczęściej wg schematu: [odczyt wodomierza głównego budynku - suma odczytów wszystkich wodomierzy przy punktach czerpalnych w danej nieruchomości - % (z reguły 10-15%) straty wody na nieruchomości + zużycie na obsługę części wspólnej] : ilość lokali nieopomiarowanych.

Sposób rozwiązania sprawy

W przedmiotowej sprawie brak jest kompetencji Prezesa UOKiK, w związku z brakiem interesu publicznego.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 – dalej „ustawy okik”) stosowanie przepisów tej ustawy jest ograniczone wyłącznie do podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur określonych w ww. ustawie jest zatem, aby działania przedsiębiorców – którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy.

Problem rozliczeń z członkami spółdzielni ma charakter indywidualny lub grupowy, a nie publiczny. Prezes UOKiK – zgodnie z wyżej przywołanymi przepisami - nie posiada uprawnień do podjęcia działań w opisanej sprawie.

Ponadto Prezes UOKiK nie może podejmować działań na żądanie członków spółdzielni i prowadzić postępowania przeciwko spółdzielni, którą ci członkowie tworzą w przypadku kiedy konflikt dotyczy działań wewnątrzspółdzielczych, a nie prowadzenia przez spółdzielnie działalności gospodarczej. Spory między członkami spółdzielni a jej organami (spory wewnętrzne) rozstrzygane są bowiem w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym, w ramach którego zastosowanie mają:

- postanowienia statutu spółdzielni mieszkaniowej dotyczące praw i obowiązków członków spółdzielni oraz jej organów działających w zakresie ochrony tych praw,
- przepisy Rozdziału 1 „Prawa członków spółdzielni mieszkaniowej” ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1465) ,
- środki przewidziane w ustawie z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 648), a zwłaszcza procedury uchwałodawcze i kontrolne podejmowane przez walne zgromadzenie i radę nadzorczą danej spółdzielni,
- przepisy Działu VIII Prawa spółdzielczego dot. lustracji. Celem lustracji jest między innymi sprawdzenie przestrzegania przez spółdzielnię przepisów prawa i postanowień statutu, zbadanie przestrzegania przez spółdzielnię prowadzenia przez nią działalności w interesie ogółu członków, kontrola gospodarności, celowości i rzetelności realizacji przez spółdzielnię jej celów ekonomicznych, socjalnych oraz kulturalnych.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r. sygn. akt: I CSK 386/17, uznanie członka spółdzielni za konsumenta jest możliwe tylko wtedy, gdy dana czynność prawna mieści się w sferze działalności gospodarczej spółdzielni (np. działalność deweloperska skierowana do nieograniczonej ilości zainteresowanych zakupem nieruchomości osób niebędących członkami spółdzielni). W sferze wewnętrznej pomiędzy spółdzielnią a członkami

wykluczone jest jej kwalifikowanie jako działalności gospodarczej.

W przypadku rozliczeń za wodę stosunek członków spółdzielni do spółdzielni ma charakter wewnętrznych stosunków korporacyjnych, ponieważ tutaj członkowie spółdzielni mają pozycję udziałowców.

W analizowanym przypadku brak jest kompetencji Prezesa UOKiK w związku z brakiem interesu publicznego. W sprawie mamy do czynienia z interesem indywidualnym lub co najwyżej grupowym.

W przypadku mieszkańców wspólnot mieszkaniowych zgodnie z przepisami ustawy o własności lokali członkowie dużych wspólnot mieszkaniowych mają prawo na drodze sądowej ubiegać się o to, aby dana uchwała wspólnoty – z ich punktu widzenia szkodliwa – nie została wdrożona w życie.

W przypadku małych wspólnot sprawy, które znajdują się wyłącznie w gestii właścicieli nieruchomości przynależących do wspólnoty, nie zaś do jej zarządu, oraz kwestie dotyczące nieruchomości wspólnej, mogą być rozstrzygane jedynie poprzez jednogłośnie zgodę właścicieli. Członkowie małych wspólnot mogą odwołać się do dwóch artykułów Kodeksu cywilnego – 202 i 203. Pozwalają one domagać się swoich praw w kilku przypadkach, m.in. wtedy, gdy większość właścicieli utrudnia funkcjonowanie we wspólnocie mniejszości albo gdy owa większość niewłaściwie zarządza nieruchomością wspólną.

W przypadku mieszkań komunalnych lokator nie jest bezradny wobec przyjmowanych przez komunalny zakład gospodarki mieszkaniowej zasad rozliczeń. Dochodzenie swoich praw wymaga jego aktywności, w ramach obowiązujących przepisów.

Należy zapoznać się z przyjętymi przez Radę Gminy/Zarząd zasadami rozliczeń kosztów (uchwałami) i obowiązującymi w zakładzie gospodarki komunalnej dokumentami.

Problem

Wprowadzanie zdalnego odczytu wodomierzy

Sposób rozwiązania sprawy

Rozstrzygnięcie sporu nie leży w kompetencjach Prezesa UOKiK.

Jeżeli zasady zdalnego/radiowego odczytu wprowadza spółdzielnia mieszkaniowa należy wykorzystać postępowanie wewnątrzspółdzielcze. Jeżeli natomiast wspólnoty mieszkaniowe członkowie winni skorzystać z ich uprawnień jako członków wspólnoty. O których to zasadach mowa w pkt 2.

Jeżeli natomiast odczyt zdalny wprowadza przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne należy zwrócić się z problemem do regulatora rynku – dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Do zadań organu regulacyjnego należy między innymi rozstrzygnięcie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług (art. 27a ust. 3 pkt 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu).

Interwencje organu antymonopolowego na gruncie przepisów ustawy okik podejmowane były w obszarze usług dostawy wody i odprowadzania ścieków w związku z powyższym do roku 2018.

Problem

Kwestionowanie postanowień umów o dostawę wody i odprowadzanie ścieków

Sposób rozwiązania sprawy

Problem należy zgłosić do regulatora rynku - dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Problem należy zgłosić do regulatora rynku - dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Stosownie do art. 27 a ust. 3 pkt 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu do zadań organu regulacyjnego należy między innymi opiniowanie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Mając na uwadze, że postanowienia umów są ściśle powiązane z postanowieniami regulaminów Prezes UOKiK nie posiada kompetencji do oceny działań wyspecjalizowanego regulatora.

Ponadto zgodnie z art. 27 a ust. 3 do zadań organu regulacyjnego należy rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług.

Stosownie do art. 27e ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu W sprawach spornych

Problem

Pobieranie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne opłaty dodatkowych za:

- wydanie warunków przyłączenia do sieci, a także za ich zmianę, aktualizację lub przeniesienie na inny podmiot;
- odbiór przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a także za włączenie przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego do sieci wodociągowej albo kanalizacyjnej oraz za inne zezwolenia z tym związane na podstawie cenników

Sposób rozwiązania sprawy

Brak od roku 2018 kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygania kwestii opłat dodatkowych. W sprawie należy wystąpić do Rady Gminy i wójta/burmistrza/prezydenta oraz zawiadomić dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Brak od roku 2018 kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygania kwestii opłat dodatkowych. W sprawie należy wystąpić do Rady Gminy i wójta/ burmistrza/ prezydenta oraz zawiadomić dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Zgodnie z obowiązującym od 19 września 2020 r. przepisami (art. 19 a ust. 10 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu) nie pobiera się opłat za:

- 1) wydanie warunków przyłączenia do sieci, a także za ich zmianę, aktualizację lub przeniesienie na inny podmiot;
- 2) odbiór przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a także za włączenie przyłącza wodociągowego lub przyłącza kanalizacyjnego do sieci wodociągowej albo kanalizacyjnej oraz za inne zezwolenia z tym związane.

Problem

Przejmowanie odcinków sieci wybudowanych przez mieszkańców gminy nieodpłatnie lub odpłatnie na warunkach dowolnie ustalanych przez przejmującego

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK w przedmiotowej sprawie. W przypadku uzależnienia zawarcia umowy o świadczenie usług dostawy wody lub odprowadzania ścieków od nieodpłatnego lub za ustaloną jednostronnie wartość przekazania wybudowanego fragmentu sieci należy złożyć wniosek do regulatora dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W przypadku uzależnienia zawarcia umowy o świadczenie usług dostawy wody lub odprowadzania ścieków od nieodpłatnego lub za ustaloną jednostronnie wartość przekazania wybudowanego fragmentu sieci należy złożyć wniosek do regulatora dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Problem

Ustanowienie nieodpłatnej służebności przesyłu i uzależnienie zawarcia umowy o dostawę wody i odprowadzanie ścieków od ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK. W przypadku odmowy zawarcia umowy o dostawę wody i odprowadzenie ścieków w przypadku odmowy ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu przez właściciela działki należy skierować wniosek do regulatora dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W przypadku odmowy zawarcia umowy o dostawę wody i odprowadzenie ścieków w przypadku odmowy ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu przez właściciela działki należy skierować wniosek do regulatora dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Stosownie bowiem do art. 27 e ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie

Problem

Wysokość opłaty za usługi hurtowej dostawy wody i hurtowego odbioru ścieków

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK. Istnieje możliwość dochodzenia swoich praw na drodze sądowej w związku z art. 6 ust. 1a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu. Mamy tu bowiem w przypadku odbiorcy hurtowego zawsze do czynienia z przedsiębiorcą, czyli profesjonalnym uczestnikiem rynku i umową negocjowaną indywidualnie.

Istnieje możliwość dochodzenia swoich praw na drodze sądowej w związku z art. 6 ust. 1a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu. Mamy tu bowiem w przypadku odbiorcy hurtowego zawsze do czynienia z przedsiębiorcą, czyli profesjonalnym uczestnikiem rynku i umową negocjowaną indywidualnie.

Istnieje również możliwość powiadomienia regulatora dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wskazując, że ponieważ ceny hurtowe są powiązane z taryfowymi cenami i stawkami opłat istnieje obawa, że ceny taryfowe zostały określone w oparciu o niewłaściwe koszty nieuwzględniające w rozliczeniu kosztów usług hurtowych.

Problem

Oplaty za wody opadowe

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygnięcia sporu. Należy skierować pismo do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Istnieje możliwość dochodzenia swoich praw na drodze sądowej w związku z art. 6 ust. 1a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu. Mamy tu bowiem w przypadku odbiorcy hurtowego zawsze do czynienia z przedsiębiorcą, czyli profesjonalnym uczestnikiem rynku i umową negocjowaną indywidualnie.

Istnieje również możliwość powiadomienia regulatora dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wskazując, że ponieważ ceny hurtowe są powiązane z taryfowymi cenami i stawkami opłat istnieje obawa, że ceny taryfowe zostały określone w oparciu o niewłaściwe koszty nieuwzględniające w rozliczeniu kosztów usług hurtowych.

Problem

Opłaty za dostawę wody i odprowadzanie ścieków przez PKP, Poczta Polska i innych (właściciele dawnych ośrodków wczasowych, szpitali, zakładów przemysłowych)

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK. W sprawie należy skierować pismo do rady gminy i równolegle do wójta/burmistrza/prezydenta miasta informujące, że na terenie gminy świadczone są usługi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków przez przedsiębiorcę, który nie posiada zezwolenia na świadczenie usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Mając na uwadze, że stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu: zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, a zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. A zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania

Problem

Opłaty za opróżnianie zbiorników bezodpływowych

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygnięcia problemu.

Ponieważ rada gminy podejmuje uchwały w sprawie określania górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, a dodatkowo stosownie do art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, w szczególności obejmujących sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należy wystąpić do rady gminy oraz równolegle do wójta/burmistrza/prezydenta wskazując, że pobieranie przez danego przedsiębiorcę - zajmującego się opróżnianiem zbiorników bezodpływowych - opłat wyższych od opłat maksymalnych określonych w uchwale rady gminy.

Problem

Opłaty za opróżnianie osadów z przydomowych oczyszczalni

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK w przedmiotowym zakresie. Ze względu na skomplikowany charakter sprawy należy powiadomić dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Dodatkowo należy wystąpić do gminy i rady gminy, jako, że rada gminy podejmuje uchwały w sprawie określania górnych stawek opłat.

Jako, że rada gminy podejmuje uchwały w sprawie określania górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, a dodatkowo do zadań własnych gminy należy zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków oraz utrzymanie czystości i porządku w gminach.

Na terenie kraju występują przypadki, kiedy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne za usługę opróżnianie osadów z przydomowych oczyszczalni ścieków rozliczają odbiorców nie jak za opróżnianie zbiorników bezodpływowych, ale jak

Problem

Odcięcie wody w związku z zaległościami płatniczymi, naliczanie opłat w związku z ponownym podłączeniem i/lub uzależnienie ponownego podłączenia od wniesienia opłat

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygnięcia takich problemów. Spór pomiędzy odbiorcą usług, a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym.

W sprawie należy skierować wniosek do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wskazując jako podstawę wniosku art. 27 a ust. 3 pkt 3 i art. 27 e ust. 1 i 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu. Przepisy te stanowią, że do zadań regulatora należy między innymi rozstrzygnięcie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług. W sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków oraz odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego, lub odmowy przyłączenia do sieci nieruchomości osobie ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci na wniosek strony rozstrzyga organ regulacyjny w drodze decyzji.

Problem

Utrzymywanie i konserwacja sieci, usuwanie awarii, ustalanie przebiegu sieci, wydawanie warunków technicznych

Sposób rozwiązania sprawy

Brak kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygnięcia sporów w tym zakresie ze względu na brak interesu publicznego. W sprawie mamy bowiem do czynienia z indywidualnym, ewentualnie grupowy charakterem sporu. Istnieje możliwość wystąpienia do gminy w związku z należącymi do zadań własnych gminy obowiązkami w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

USŁUGI WODOCIĄGOWO- KANALIZACYJNE

GDZIE PO POMOC?

Bieżące informacje o stanowiskach regulatora rynku wodociągowo-kanalizacyjnego Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie można znaleźć na stronie <https://www.wody.gov.pl/>.